

Panteia

Research to Progress

Kerncijfers 2021 van het Nederlandse touringcarvervoer

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Touringcar en andere modaliteiten	7
2.1	CO ₂ -uitstoot	7
2.2	Externe kosten	8
2.3	Prijs standaard reis	9
2.4	Veiligheid	10
3	Aantal touringcarondernemingen	11
4	Wagenpark	12
4.1	Totaal aantal touringcars	12
4.2	Inzet van de touringcars	12
4.3	Benutting van de touringcars	14
4.4	Vervoervraag in reizigerskilometers	15
5	Personeel	16
6	Omzet	24
6.1	Totale omzet en omzet naar vervoersoort	24
6.2	Gemiddelde omzet per vervoereenheid	26

1 Inleiding

Deze brochure bevat kerncijfers van het touringcarvervoer van Nederlandse touringcarondernemers. De kerncijfers hebben betrekking op 2021.

Een deel van de gegevens in deze brochure is ontleend aan de jaarlijkse statistiek uitgevoerd door Panteia in opdracht van Fonds Scholing en Ordening voor het besloten busvervoer (FSO). Deze statistiek is gebaseerd op een schriftelijke enquête onder alle touringcarbedrijven met personeel in loondienst.

Voor het ophogen van de geënquêteerde gegevens naar de totale gegevens van de bedrijfstak is uitgegaan van de stand van het aantal verleende busvergunningen voor communautair vervoer.

De arbeidsmarktgegevens komen van FSO. De bron van FSO is de administratie van het Pensioenfonds Vervoer. De gegevens van het Pensioenfonds verrijkt FSO met informatie van werkgevers uit de sector. De arbeidsmarktgegevens beperken zich tot touringcarbedrijven met personeel in loondienst. Gegevens over medewerkers betreffen dus medewerkers die in loondienst zijn van touringcarbedrijven. De stichting FSO is een sociaal fonds van de bedrijfstak besloten busvervoer en heeft als doel het uitvoeren, financieren en subsidiëren van activiteiten die gericht zijn op het bevorderen van goede arbeidsverhoudingen in de sector besloten busvervoer.

Waar andere bronnen zijn gebruikt, is dit bij de betreffende kerncijfers weergegeven.

De bedrijfstak van het touringcarvervoer

Typering van de bedrijfstak

Volgens de Wet personenvervoer is het besloten busvervoer het beroepsmatig vervoeren van personen, niet volgens een vaste dienstregeling met voertuigen met meer dan acht zitplaatsen voor passagiers.

Aantal bedrijven

Per 31 december 2021 zijn er 248 Nederlandse ondernemingen die touringcars exploiteren. Totaal hebben deze bedrijven naar schatting 3.602 voertuigen, waarmee zij gemiddeld vergunningen hebben voor ongeveer 15 touringcars.

Mobiliteit

Het jaar 2021 was wederom een slecht jaar voor de Nederlandse touringcarsector. Als gevolg van de coronacrisis lag de reissector nagenoeg stil en waren attractieparken en dierentuinen lange periodes gesloten. Ook evenementen vonden nauwelijks plaats. Dit heeft grote gevolgen gehad voor de Nederlandse touringcarondernemingen. Ondanks de slechte omstandigheden in 2021, was 2020 een nog slechter jaar. De Nederlandse touringcarondernemingen hebben in 2021 gezamenlijk 5,3 (+43%) miljard reizigerskilometers gemaakt, waarvan binnen Nederland ongeveer 4,3 miljard reizigerskilometers en in het buitenland ongeveer 1,8 miljard reizigerskilometers. Dit is gerealiseerd door het afleggen van 110 (+7%) miljoen voertuigkilometer en bij beladen een gemiddelde bezetting van 48,0 (+1%) passagiers per touringcar.

Omzet, werkgelegenheid

De totale omzet in het besloten busvervoer van Nederlandse ondernemingen bedraagt €266 (+22%) miljoen. De Nederlandse ondernemingen verschaffen werk aan ruim 4.000 personeelsleden.

Marktsituatie

De markt van het besloten busvervoer bestaat uit een groot aantal aanbieders; ook buitenlandse aanbieders spelen op sommige deelmarkten een rol. Daarnaast zijn de kwaliteitskenmerken van het vervoersproduct vrij transparant, waardoor de afnemers de producten van de verschillende aanbieders relatief gemakkelijk kunnen vergelijken. Hierdoor wordt de markt gekenmerkt door een hoge mate van concurrentie, zowel prijsconcurrentie als concurrentie op kwaliteit.

Organisaties in de bedrijfstak van het besloten busvervoer

Een aantal organisaties is in het verleden opgericht om bepaalde functies van gezamenlijk belang voor de touringcarondernemers te vervullen.

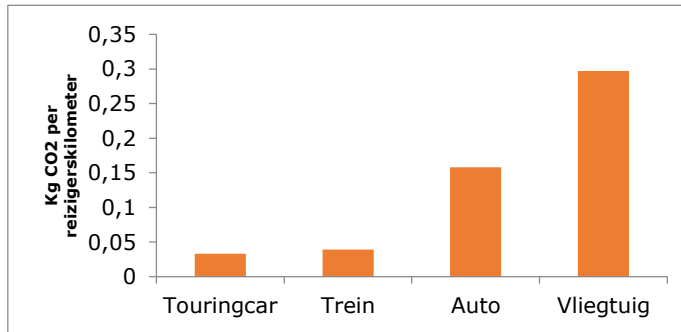
- **Stichting FSO** is de uitvoeringsorganisatie van sociale partners van de bedrijfstak besloten busvervoer en heeft als doel het financieren en subsidiëren van activiteiten die gericht zijn op het bevorderen van goede arbeidsverhoudingen in het besloten busvervoer.
- **Pensioenfonds Vervoer** zorgt voor een pensioenvoorziening voor alle werknemers in het beroepsvervoer.
- **Busvervoer Nederland** is de werkgeversorganisatie die de belangen van de touringcarondernemingen die bij haar zijn aangesloten in brede zin behartigt. De leden van Busvervoer Nederland vormen ruim de helft van de actieve houders van een vergunning voor communautair vervoer, die deze vergunning gebruiken voor vervoer per touringcar.
- **Stichting Keurmerk Touringcarbedrijf (SKTB)** Het SKTB keurmerk bestond in 2019 voor het laatst. Het kwaliteitscertificaat ISO 9001 aangevuld met een set strenge veiligheidseisen is vanaf 2020 opgenomen als voorwaarde voor het lidmaatschap van Busvervoer Nederland. De jaarlijkse toetsing op beide onderdelen door externe certificatie instellingen is daarbij behouden gebleven.

2 Touringcar en andere modaliteiten

2.1 CO₂-uitstoot

Voor vakantie-reizen is de touringcar een van de mogelijke vervoermiddelen, naast onder andere de trein, auto of vliegtuig. In onderstaande figuur is de CO₂ uitstoot weergegeven voor de belangrijkste modaliteiten.

Figuur 1 CO₂ uitstoot per modaliteit (kilogram per reizigerskilometer)

Bron: CE Delft, STREAM personenvervoer: Studie naar Transportemissies van alle Modaliteiten Emissiekentallen

2.2 Externe kosten

In onderstaande tabel zijn de externe kosten per modaliteit opgenomen. Externe kosten zijn kosten die bedrijfseconomisch niet worden doorgerekend in een kostprijsberekening en komen voor rekening van de samenleving.

Tabel 1 Externe kosten per modaliteit (in euro per 1000 passagierskilometer)

	Infrastructuur- kosten	Externe baten	Externe kosten	Subsidies/ belastingen	Totaal
Auto	46	-0,4	93	-94,5	44,1
Touringcar	60	-0,3	18	-7	70,7
Motorfiets	21	-0,3	109	-50	79,7
Fiets	40	-39,1	85	3	88,9
Metro	73	0	28	67,5	168,5
Trein	175	0	15	25	215,0
Tram	81	0	44	195,5	320,5
Bromfiets	75	0	689	-9	755,0
Stadsbus	124	-0,9	63	611,5	797,6

Bron: CE Delft, Externe en infrastructuurkosten van verkeer

2.3 Prijs standaard reis

In onderstaande tabel is de prijs voor een retour ticket Amsterdam – Parijs en Amsterdam – Berlijn per touringcar vergeleken met tickets per vliegtuig en trein. In de tabel staat de prijs van het goedkoopste ticket met een vertrekdatum binnen twee weken (prijspeil april 2022).

Tabel 2 Prijs standaard reis (retour) per modaliteit

	Amsterdam - Parijs	Amsterdam - Berlijn
Touringcar	€37,98	€62,97
Vliegtuig*	€102,13	€92,14
Trein	€176,00	€75,80

* *Handbagage is inclusief, voor ruimbagage moet worden bijbetaald.*

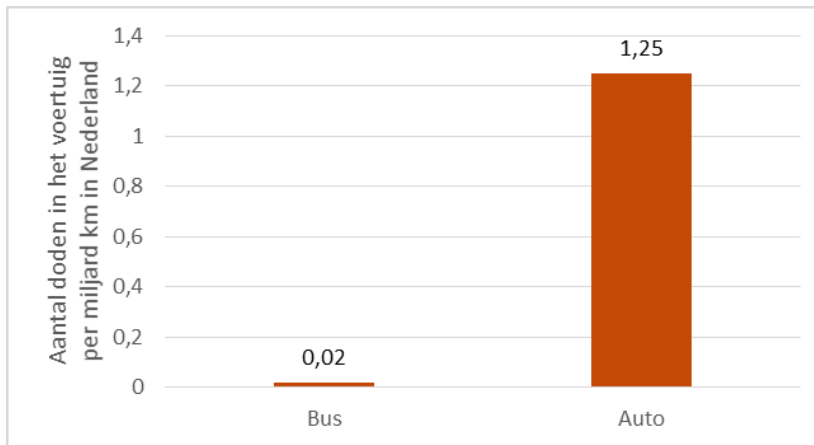
Bron: Eurolines.nl, Flixbus.nl, NSinternational.com, Vliegtickets.nl

2.4 Veiligheid

Touringcar vervoer is een van de veiligste manieren om te reizen. Bij vervoer in een touringcar vinden per afgelegde kilometer veel minder ongevallen met dodelijke afloop plaats dan bij vervoer in een auto. In onderstaande figuur zijn deze twee modaliteiten met elkaar vergeleken.

Figuur 2 Gemiddeld overlijdensrisico in het voertuig per modaliteit in Nederland (aantal doden per miljard km)

Bron: Panteia op basis van *Coaches and road safety in Europe* (SWOV, 2019)

3 Aantal touringcarondernemingen

Touringcarbedrijven kunnen worden gedefinieerd als bedrijven die beschikken over vergunningen voor communautair vervoer voor het exploiteren van touringcars. De meeste ondernemingen voeren het touringcarvervoer uit als hoofdactiviteit. Een groot deel van deze ondernemingen heeft daarnaast een of meer nevenactiviteiten die al dan niet in aparte juridische eenheden zijn ondergebracht, zoals taxivervoer, onderhoud en reparatie voor derden, wasstraat, enz.

Het aantal touringcarbedrijven wordt jaarlijks geïnventariseerd door de stichting FSO.

Tabel 3 Aantal Nederlandse touringcarondernemingen

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Aantal touringcar-ondernemingen	309	308	309	306	302	260	248

Bron: Stichting FSO

4 Wagenpark

4.1 Totaal aantal touringcars

Het wagenpark betreft touringcars: luxe bussen met tussen de 8 tot wel 100 zitplaatsen voor passagiers. Deze voertuigen zijn ontworpen voor het uitvoeren van besloten busvervoer. Het aantal touringcars is gebaseerd op de Statistiek van Busvervoer Nederland en het aantal vergunninghouders. Het betreft het aantal actieve touringcars dat de 248 touringcarbedrijven inzetten voor hun activiteiten.

Tabel 4 Aantal touringcars

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Aantal touringcars	3.902	3.901	4.062	3.942	3.827	3.544	3.602

Bron: Raming op basis van Panteia enquête 2022 en vergunninghouderlijst ILT

4.2 Inzet van de touringcars

De touringcars worden doorgaans ingezet voor commercieel reizigersvervoer; daarnaast kan inzet plaatsvinden voor technische ritten (bijvoorbeeld naar en van de onderhoudswerkplaats) en mogelijk voor rijlessen. De inzet van de touringcars wordt uitgedrukt in kilometers, bedrijfsuren en inzetdagen:

- De kilometers betreffen alle gereden kilometers van de touringcars, inclusief kilometers zonder passagiers.
- Het aantal inzetdagen is het aantal dagen dat touringcars worden ingezet voor het vervoer; meerdere inzetten op dezelfde dag gelden tezamen als één inzetdag.
- Het aantal bedrijfsuren is het aantal uren dat wordt gereden voor het vervoer.

Het aantal touringcars, de kilometers, bedrijfsuren en inzetdagen kunnen ook onderling aan elkaar worden gerelateerd door middel van enkele kengetallen. Opgemerkt moet worden dat schommelingen van de kengetallen tussen verschillende jaren ten dele worden veroorzaakt doordat verschillende groepen van bedrijven hebben meegewerkt aan de enquête.

Tabel 5 Inzet van de touringcars van Nederlandse touringcarondernemingen (x 1 miljoen)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kilometers totaal	245,7	245,5	259,0	282,6	269,9	102,0	109,6
<i>Kilometers binnen Nederland</i>	<i>152,9</i>	<i>162,9</i>	<i>170,9</i>	<i>190,3</i>	<i>200,5</i>	<i>91,0</i>	<i>89,9</i>
<i>Kilometers in buitenland</i>	<i>92,8</i>	<i>82,6</i>	<i>88,0</i>	<i>92,3</i>	<i>69,3</i>	<i>11,0</i>	<i>19,7</i>
Inzetdagen van touringcars	0,869	0,841	0,899	0,893	0,842	0,341	0,443
Bedrijfsuren van touringcars	7,659	7,557	7,894	8,547	8,025	3,218	4,070
Kilometers per bedrijfsuur	32,1	32,5	32,8	33,1	33,6	31,7	26,9
Kilometers per inzetdag	283	292	288	316	321	300	247
Bedrijfsuren per inzetdag	8,8	9,0	8,8	9,6	9,5	9,5	9,2

Bron: Panteia enquête 2022

4.3 Benutting van de touringcars

De benutting van de touringcars wordt uitgedrukt in het aantal gereden kilometers, het aantal gereden bedrijfsuren en het aantal inzetdagen per touringcar per jaar.

Tabel 6 Benutting van de touringcars van Nederlandse touringcarondernemingen

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Gereden kilometers per touringcar	62.967	62.937	63.761	71.685	70.519	28.792	30.422
Gereden bedrijfsuren per touringcar	1.963	1.937	1.944	2.168	2.097	908	1.130
Inzetdagen per touringcar	223	216	221	227	220	96	123

Bron: Panteia enquête 2022

4.4 Vervoervraag in reizigerskilometers

Het aantal reizigerskilometers wordt door touringcarbedrijven in de statistiek opgegeven. Het totaal aantal reizigerskilometers wordt berekend door het aantal per touringcar te nemen en te vermenigvuldigen met het aantal touringcars in de sector.

Tabel 7 Reizigerskilometers touringcarvervoer van Nederlandse ondernemingen

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Reizigers gemiddeld per touringcar	46,6	45,7	46,4	48,3	48,2	47,3	48,0
Reizigerskilometers (x 1 miljard)	8,7	8,5	9,1	10,4	9,9	3,7	5,3

Bron: Panteia enquête 2022

5 Personeel

Het totaal aantal personeelsleden in de sector betreft ruim 4.000. In de onderstaande tabel en figuren zijn gegevens vermeld voor wat betreft het aantal touringcarchauffeurs per leeftijdscategorie en soort dienstverband. Tevens is de totale loonsom van de bedrijfstak weergegeven.

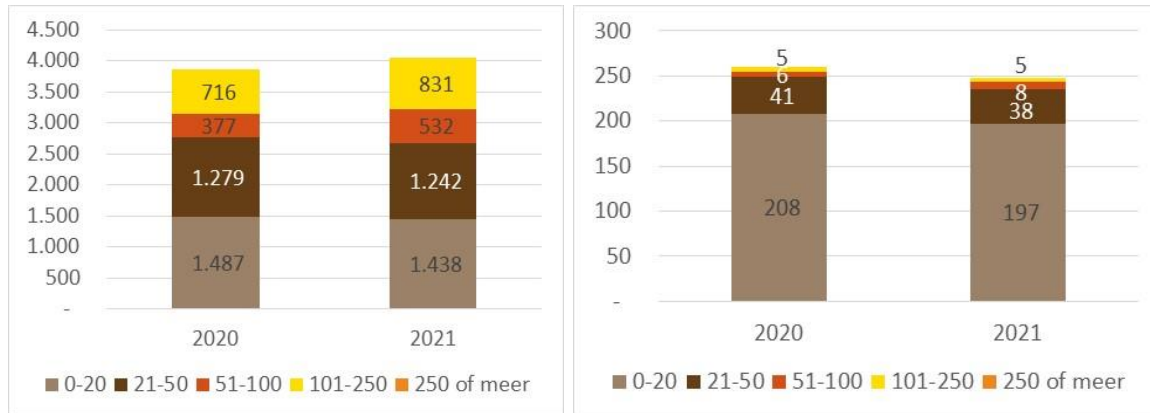
Tabel 8 Aantal chauffeurs naar type dienstverband, incl. totale loonsom

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Fulltime	1.565	1.556	1.419	1.438	1.439	969	852
Parttime	3.887	3.624	3.896	4.170	4.153	2.890	3.191
Totaal	5.452	5.180	5.315	5.608	5.592	3.859	4.043
Loonsom (x € 1 miljoen)	104,3	109,0	110,7	113,8	118,5	92,9 ¹	74,2

Bron: Stichting FSO

¹ Dit is de loonsom inclusief NOW.

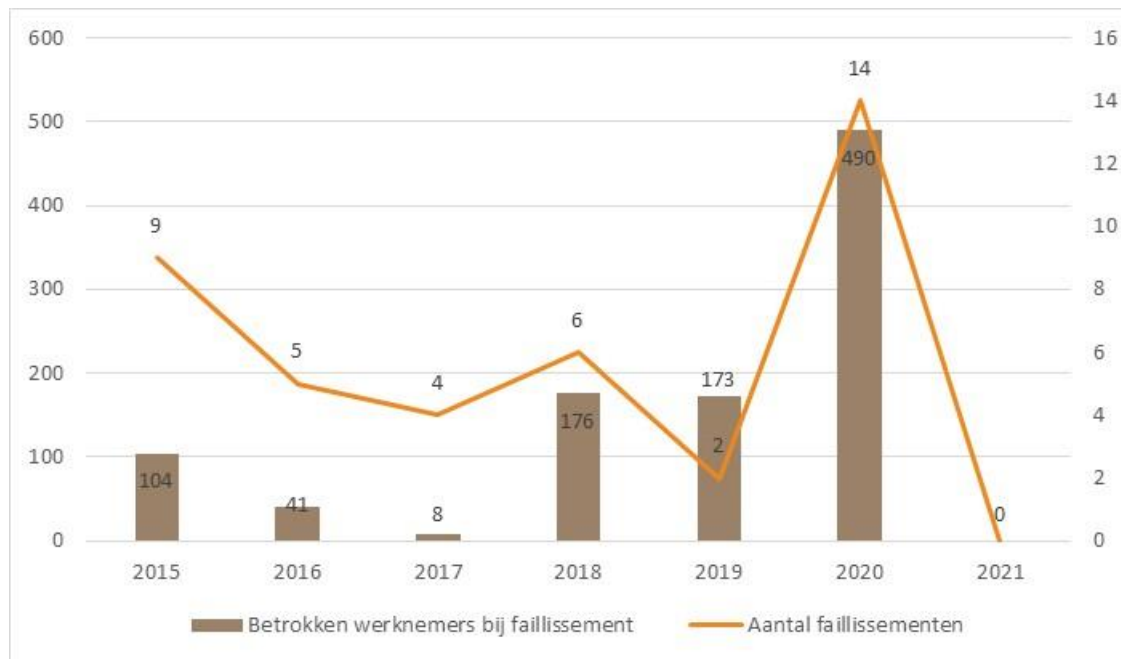
Figuur 3 Werknemers werkzaam bij bedrijven per bedrijfsgrootte (links) en Bedrijven naar grootte van aantal dienstverbanden (rechts)

Bron: Stichting FSO

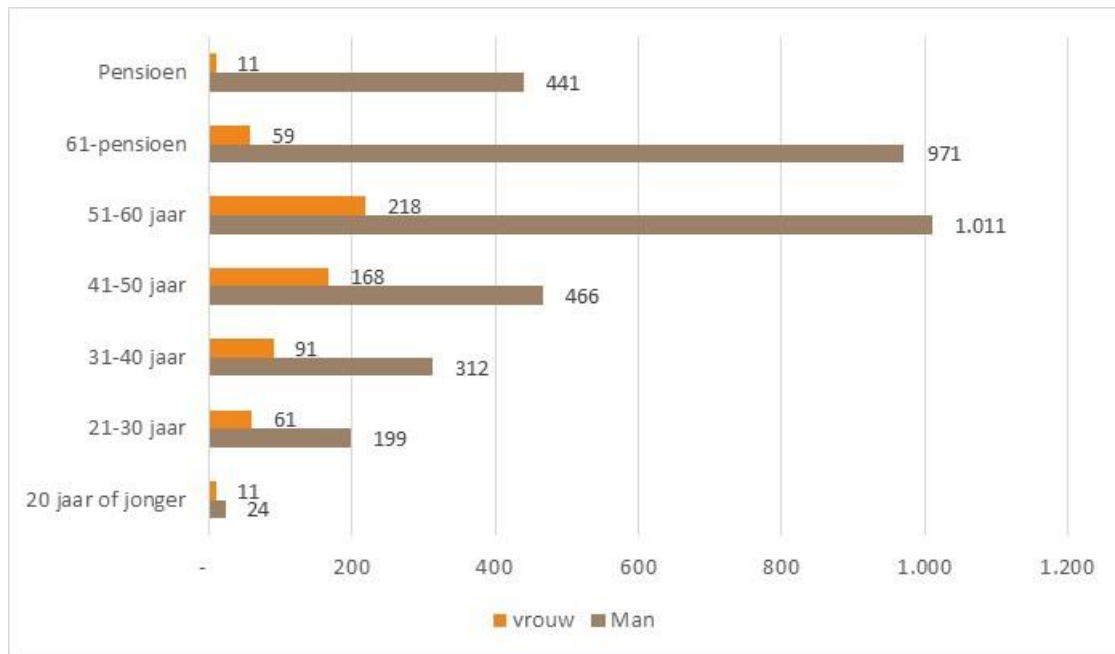

Figuur 4 Aantal faillissementen en betrokken werknemers bij faillissement

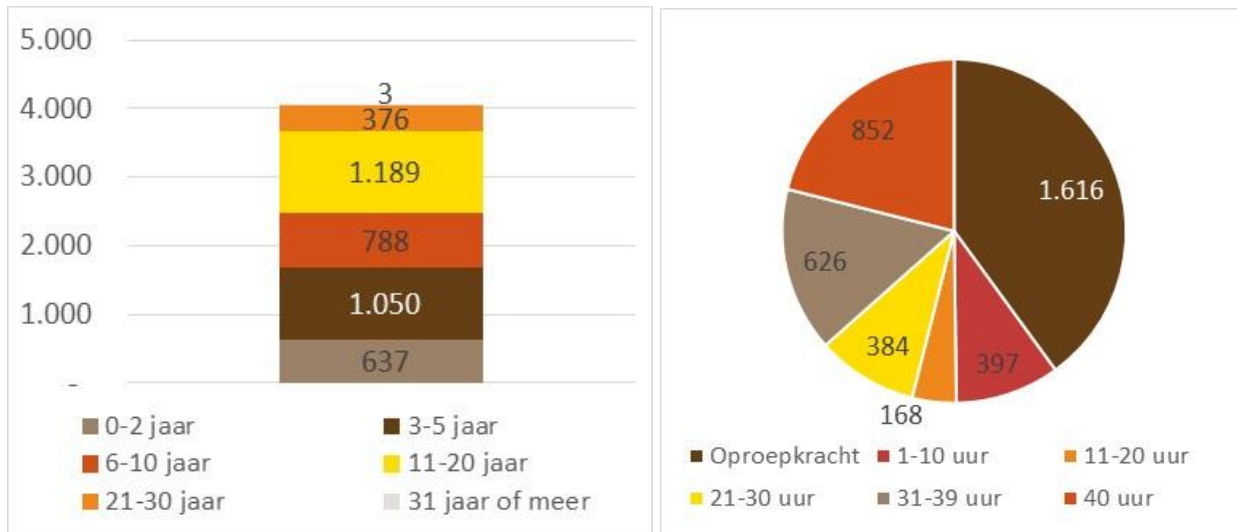
Bron: Stichting FSO

Figuur 5 Verdeling man – vrouw naar leeftijdsklasse, 2021

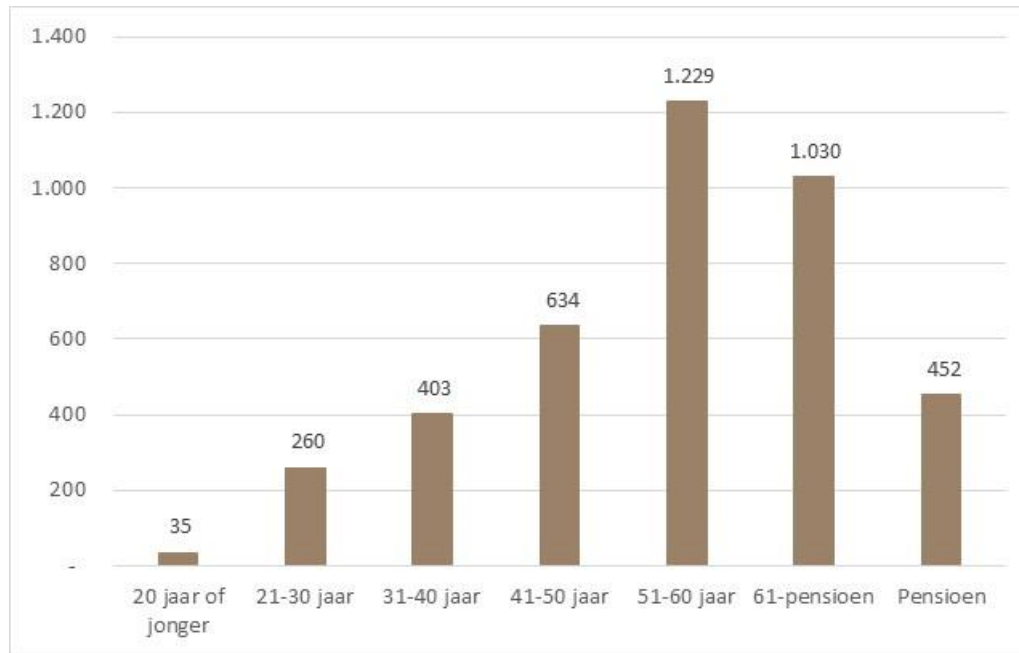
Bron: Stichting FSO

Figuur 6 Lengte van dienstverbanden (links) en Dienstverbanden naar contractomvang (rechts)

Bron: Stichting FSO

Figuur 7 Aantal dienstverbanden naar leeftijdsklasse, 2021

Bron: Stichting FSO

Figuur 8 Instroom werknemers per kalenderjaar, 2021

Bron: Stichting FSO

Figuur 9 Aantal dienstverbanden naar provincie

	Zuid-Holland	827
	Brabant	568
	Noord-Holland	515
	Gelderland	479
	Limburg	397
	Overijssel	380
	Utrecht	214
	Zeeland	145
	Drenthe	141
	Friesland	133
	Groningen	117
	Flevoland	82
	Buitenland of onbekend	45

Bron: Stichting FSO

6 Omzet

6.1 Totale omzet en omzet naar vervoersoort

Zoals is aangegeven, zijn de omzetgegevens ontleend aan de Statistiek van Busvervoer Nederland die gebaseerd is op een jaarlijkse enquête van touringcarondernemingen. De respons wordt opgehoogd naar het niveau van de gehele bedrijfstak op basis van het aantal touringcars in de gehele bedrijfstak.

Tabel 9 Omzet besloten busvervoer van Nederlandse ondernemingen (x € 1 mln.)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Geregeld vervoer							
Schoolvervoer	14,9	16,5	17,4	18,1	17,4	16,4	15,4
Bedrijfsvervoer	26,1	26,0	25,3	26,2	24,7	22,7	30,9
Totaal geregeld vervoer	41,0	42,5	42,6	44,3	42,1	39,1	46,3
Openbaar lijndienstvervoer							
Openbaar lijndienstvervoer	23,0	20,0	28,5	29,5	28,4	26,5	29,8
Totaal openbaar lijndienstvervoer	23,0	20,0	28,5	29,5	28,4	26,5	29,8

Tabel 9 (vervolg)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Toer- & ongeregeld vervoer							
Dagtochten verenigingen, scholen, e.a.	208,1	215,2	222,4	224,0	217,9	68,9	104,2
Dagtochten inkomend toerisme	28,6	23,8	30,8	31,1	28,7	6,8	13,3
Zelf georganiseerde dagtochten	12,8	12,8	12,9	12,9	17,5	2,9	4,6
Totaal dagtochten	249,4	251,8	266,1	268,0	264,1	78,6	122,1
Meerdaagse reizen							
Meerdaagse reizen touroperators	73,3	71,8	78,5	77,8	77,7	11,4	17,1
Meerdaagse reizen zelf georganiseerd	79,9	78,2	88,2	90,8	90,7	26,1	26,6
Inkomend toerisme (Europareizen)	19,3	10,6	12,5	10,9	9,3	0,6	0,1
Totaal meerdaagse reizen	172,4	160,6	179,2	179,6	177,7	38,1	43,8
Pendelritten en internationale lijndiensten							
Pendelritten	27,7	28,5	29,5	29,6	30,7	15,6	8,1
Internationale lijndiensten	23,9	31,1	37,5	38,9	40,2	20,3	16,1
Totaal pendelritten & internationale lijndiensten	51,6	59,6	67,0	68,5	70,9	35,9	24,2
Omzet touringcarvervoer							
Touringcarvervoer eigen bussen	517,3	513,8	559,3	562,5	564,1	209,1	260,6
Touringcarvervoer gehuurde bussen	20,1	20,7	24,2	27,3	19,0	9,1	5,6
Totaal touringcarvervoer	537,4	534,5	583,5	589,9	583,1	218,2	266,2

Bron: Panteia enquête 2022

6.2 Gemiddelde omzet per vervoereenheid

Op basis van de omzetgegevens, de inzetgegevens van de voertuigen en de reizigerskilometers worden enkele kengetallen berekend die het opbrengstenniveau aangeven. De belangrijkste is de omzet per bedrijfsuur, omdat het grootste deel van de operationele kosten gerelateerd is aan het aantal bedrijfsuren.

Omdat de gereden kilometers, bedrijfsuren en inzetdagen uitsluitend bekend zijn van het eigen wagenpark, zijn alleen de opbrengsten van het eigen wagenpark, dus niet de omzet van bijgehuurde touringcars, in de kengetallen van tabel 10 verwerkt.

Tabel 10 Omzet van vervoer met eigen touringcars (€)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Omzet per touringcar	132.584	131.720	137.701	142.702	147.412	59.013	72.354
Omzet per voertuigkilometer	2,106	2,093	2,160	1,991	2,090	2,050	2,378
Omzet per reizigerskilometer	0,059	0,060	0,061	0,054	0,057	0,057	0,050
Omzet per bedrijfsuur	67,55	68,00	70,85	65,82	70,30	64,98	64,03
Omzet per inzetdag	595	611	622	630	670	614	589

Bron: Panteia enquête 2022

Panteia B.V.

Bredewater 26
Postbus 7001
2701 AA Zoetermeer
www.panteia.nl

Stichting FSO

Boschweg 2
Postbus 154
4100 AD Culemborg
www.stichtingfso.nl